

Magnus Thorstensson, 08-677 28 06
magnus.thorstensson@energiforetagen.se

Svenska kraftnät
balansansvarsavtal@svk.se

Energiföretagen Sveriges remissvar på Svenska kraftnäts ”Avtal om leverans av balanstjänster (AVTAL 5937-2)”

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Generella kommentarer

Energiföretagen anser att regelverket bör präglas av långsiktighet och stabilitet då återkommande förändringar är förknippade med kostnader för marknadens aktörer. Detta minskar systemets effektivitet och skapar osäkerhet i marknaden med förhöjda avtalsrisker för de befintliga aktörerna.

Föreningen vill också framhålla att grundläggande för en rättvis konkurrens på marknaden är att alla aktörer möter samma regelverk. Kraven ska vara samma oavsett var inmatningen sker och oavsett vilken teknisk källa man representerar.

Vidare vill föreningen framhålla vikten av att alla aktörer nås av korrekt information vid rätt tidpunkt, något som blir allt viktigare i takt med att behovet av flexibilitet ökar med minskad andel planerbar elproduktion i elsystemet. Fundamentalt i detta är att systemoperatörerna i nära realtid publicerar relevant information från reglermarknaden, såsom pris, volym och riktning. Detta är inte bara viktigt för att aktivera den potential för flexibilitet som finns hos marknadens aktörer, utan även för att förebygga informationsasymmetrier som å ena sidan kan ge vissa aktörer en fördel på marknaden, men å andra sidan riskerar att vissa aktörer kan låsas in i en insiderposition.

Energiföretagen anser det viktigt att arbetet med en nordisk harmonisering fortsätter för att säkerställa en fungerande konkurrens på den nordiska marknaden. I arbetet med en nordisk harmonisering måste även perspektivet om en nordisk slutkundsmarknad beaktas. Exempelvis måste ansträngda situationer behandlas likvärdigt i avräkningen.

Vi inser att avgifterna i viss mån är beroende av förutsättningar som inte är kända då Svenska kraftnät (Svk) tar fram förslag till nytt avtal. Ur ett principiellt perspektiv är det olyckligt att inte kunna lämna synpunkter på ett fullständigt förslag, men föreningen förutsätter att större förändringar aviseras med god framförhållning för att möjliggöra en konstruktiv diskussion med branschen.

En förutsättning för aktörer på balansmarknaden är att dessa kan automatisera de flöden och processer som utökas. När nya rutiner, regler och hantering av data införs kräver det kalendertid för att kunna utveckla, testa och införa dessa lösningar. Enligt medlemsföretag finns i det föreslagna avtalet flera omfattande förändringar som kräver uppdateringar i såväl deras egna system som i lösningar som tillhandahålls av systemleverantörerna men också i de system som används av deras samarbetsparter som aggregatorer. Förändringarna förutsätter även omförhandling av avtal med berörda parter varför det i vissa fall inte är möjligt att genomföra nödvändiga anpassningar före september.

Specifika kommentarer

Avtalsbilaga 6 – Villkor för Leverantör av mFRR

4.3 Bud avseende mFRR-balansenergi vid avropad balanskapacitet

Förslaget att ta bort begränsningen kring krav på energibud för schemalagd aktivering under den sista kvarten av timmen innebär att en nedrampning efter aktivering riskerar att påverka efterföljande timme, då det inte nödvändigtvis finns motsvarande kapacitetsbud. Detta blockerar resursen från att lämna bud på andra kapacitetsmarknader den efterföljande timmen. Frågan var föremål för omfattande diskussioner i samband med det nuvarande BSP-avtalet och uppfattades då som avslutad.

Förändringen riskerar att ytterligare gynna snabbreglerande resurser såsom batterier, på bekostnad av mer uthålliga resurser.

5.3 Hantering av inkomna bud

Kravet på att samtliga resurser ska kunna acceptera pro rata-aktivering begränsar möjligheten för resurser med låg reglerbarhet, såsom kraft- och fjärrvärme, att delta på marknaden på konkurrensmässiga villkor.

5.7.1 Agerande vid onormal frekvens

De nya krav som föreslås börja gälla från september omfattar bland annat förändringar i frekvensmätning (jfr Bilaga 7, avsnitt 5). Det är oklart hur dessa krav förhåller sig till resurser som redan är förkvalificerade med en giltighetstid om fem år. Här krävs ett tydligare resonemang kring hur kontinuitet och rättssäkerhet ska upprätthållas.

7 Prissättning av mFRR

Mot bakgrund av att Svenska kraftnät sedan implementeringen av automatiserad mFRR EAM valt att justera visa kommunicerade obalanspriser vill Energiföretagen påpeka att det i avtalen saknas information om kriterier för urval av vilka priser som kan/ska korrigeras. Är dessa kriterier godkända av Ei?

I avtalet nämns att prissättningen sker till marginalpris, på vilka grunder tillämpar Svk pay-as-bid vid de tillfällen som obalanspriser korrigeras enligt ovan? Är denna metod godkänd av Ei?

En justering av priserna i efterhand motiveras av att dessa inte är korrekta, men kan Svk garantera att alla icke justerade priser varit korrekta?

Förslag till förbättringar

1. Senarelägg införandet av de föreslagna förändringarna för att möjliggöra nödvändiga tekniska och avtalsmässiga anpassningar.
2. Utred och justera regelverket så att det inte systematiskt gynnar snabbreglerande resurser (t.ex. batterier) på bekostnad av mer uthålliga resurser (t.ex. kraft/värme).
3. Förtydliga hanteringen av energibud under den sista kvarten av timmen vid schemalagd aktivering för att undvika oavsiktlig marknadsblockering.
4. Gör kravet på pro rata-aktivering frivilligt eller inför alternativa mekanismer för resurser med begränsad reglerbarhet.
5. Klargör hur nya tekniska krav (såsom frekvensmätning) ska tillämpas på resurser som redan är förkvalificerade, i relation till deras femåriga giltighet.